

edito

Een paar weken terug ging ik naar een lezing van het Centrum voor Turkse Studies aan de UGent. HIVA-onderzoeker Stan De Spiegelaere kwam spreken over de geschiedenis van de vakbonden in Turkije. Het werd een bijzonder boeiende avond met een voor mij ongekend verhaal. Prof. Jan Dumolyn, directeur van het Centrum, merkte terecht op dat we nog altijd bitter weinig weten over de geschiedenis van Turkije, terwijl hier toch een behoorlijk aantal mensen van Turkse origine wonen. Het initiatief van het Centrum voor Turkse Studies verdient dan ook meer aandacht en publiek.

Iets langer geleden ontmoette ik Laura Nys. Ze was er trouwens ook die avond. Net als Stan De Spiegelaere verbleef zij een tijd in Istanbul met een Erasmus-beurs. Zij verdiepte zich in de geschiedenis van de vrouwenbeweging in de periode van de Turkse Republiek toen Mustafa Kemal Atatürk president was. In die jaren werden heel wat hervormingen doorgevoerd die een impact hadden op de maatschappelijke positie van de vrouw. Over die hervormingen en de rol van de

vrouwenbeweging schreef Laura een bijdrage voor *Brood & Rozen*. Ongetwijfeld voor vele lezers een zo goed als ongekend verhaal.

De tweede bijdrage gaat over coming-out bij lesbische vrouwen. Lesbische geschiedschrijving is een erg jong onderzoeksdomein. Zeker in België is de studie van het lesbische verleden nog zo goed als onontgonnen terrein. Interessant is dat de auteur, Aurélie Hombrouckx, gewerkt heeft met interviews. Op die manier wil ze de theorie toetsen aan de praktijk. En het belang van mondelinge geschiedenis aantonen. Recent verscheen trouwens een heel themanummer van het *Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis* rond mondelinge geschiedenis, in essentie bedoeld om oral history opnieuw te 'claimen' voor historisch onderzoek.¹

Ook het artikel van jeugdauteur Marita De Sterck draait om oral history. Ik citeer haar: 'Mijn nieuwste roman, *Valavond*, groeide vanuit mijn nieuwsgierigheid naar hoe het was om adolescent en jongvol-

volwassene te zijn in de periode 1935-1945, op de plek waar ik nu woon en waar mijn kinderen opgroeiden. Ik dook in de oral history, geïntrigeerd door vragen als: wat zegt het pijngeheugen, maar ook het pleziergeheugen over wat mensen zeventig tot tachtig jaar geleden hebben beleefd? Waarom daarover een artikel in *Brood & Rozen*? Omdat Marita De Sterck in haar zoektocht botste op de figuur van Moeder Sarov. Sarov was de bijnaam van de Mariaburgse Everina Borst, die verwijst naar de Socialistische Radio-Omroep Vlaanderen, waarvoor Everina een kinderuurtje verzorgde. In het artikel vertelt de auteur hoe ze het tragische verhaal van Everina en haar Joodse echtgenoot, Gabriel Sarphatie, en de getuigenissen die ze daarover optekende, verweefde in haar roman. Beklijvend.

In de rubriek Curiosum lees je over een merkwaardig pamflet dat Luc Peiren vond in de collectie Vliegende Bladen van de Universiteitsbibliotheek Gent. Martine Vermandere geeft er tekst en uitleg bij.

In 2012 werd Antwerpen uitgeroepen tot Fietsstad van het jaar. Ook nu dingt de stad mee voor de nominatie van Vlaamse Fietsstad 2015. En niet onterecht. Zo blijkt uit het artikel van archiva-

ris Gert Van Overstraeten, die samen met twee militanten van het eerste uur de geschiedenis van de fietsersbeweging in het Antwerpse neerpente. Hij deed dat nadat hij alle archieven van de Antwerpse fietsersbeweging die in Amsab-ISG gedeponeerd zijn, verwerkt had. En ook omdat de Antwerpse Fietsersbeweging dit jaar haar 20e verjaardag viert. Een eerbetoon aan alle fietsmilitanten.

En dan is het aan Piet Creve voor een terugblik op het migratiejaar 2014. Amsab-ISG was nauw betrokken bij vele initiatieven daarrond. Maar het werk is niet af. We zijn eigenlijk pas begonnen.

In de rubriek Recensies publiceren we een stuk van Eric Torrekens over de memoires van Jef Turf. Volgens Torrekens is het een hoogst merkwaardig werkstuk geworden, dat misschien niet door iedereen graag zal gelezen worden, maar dat door de helderheid en de eerlijkheid waarmee het is geschreven, meer dan interessant is.

Paule Verbruggen

1 Nico WOUTERS & Koen AERTS (eds.), Mondelinge geschiedenis en collectieve herinnering. Tussen representatie en receptie. *Themanummer Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis*, 92(2014)2.

